

Nieuwsbrief

Jaargang 4, nr. 2
verschijnt 2-maandelijks

P 309141

april-mei
2003

afgiftekantoor:
8020 Oostkamp 1

DEZE NIEUWS-
BRIEF WORDT BE-
DEELD AAN ALLE
LEDEN VAN DE
HEEMKUNDIGE
KRING. INTERESSE?

CONTACTEER
SEBASTIAN
VANDE GINSTE
(050) 84 13 16

LID WORDEN?
EENVOUDIG, JE STORT 9 EURO
(ERE-LEDEN: 18 EURO)
OP REKENING
738-0014741-19
VAN HKO
MET VERMELDING

TIP VOOR EEN TRIP: Met genegen groeten	1
ERFGOEDWEEKEND	2
UITBREIDING ARCHIEF	2
HEEMKUNDE IN DE LIFT	3
800 JAAR MEIFOOR BRUGGE	3
ARCHEOLOGISCHE WERKDAG BLAUW KASTEEL	3
NOTEER ALVAST IN JE AGENDA	4
SPEUREN NAAR SPOREN UIT DE 80-JARIGE OORLOG	4
CULTUURBEURS	4

v.u.:

Jan Demulder
Maciebergstraat 32
8020 Oostkamp

redactie:
Sebastian Vande Ginste
Korte Kwadeplasstraat 8
8020 Oostkamp
sebastian.vandeginste@com

TIP VOOR EEN TRIP

Tentoonstelling *Met genegen groeten... Brugge en West-Vlaanderen in oude prentkaarten*

Deze tentoonstelling in de Provinciale Bibliotheek en het Cultuurarchief loopt van 12 april tot 10 mei. Je kan in het Tolhuis een selectie van oude prentkaarten over Brugge en West-Vlaanderen bewonderen. De Provinciale Bibliotheek bouwt reeds 40 jaar aan een collectie over West-Vlaanderen en de West-Vlaamse gemeenten. Intussen is een indrukwekkende verzameling boeken, kranten en tijdschriften opgebouwd. Minder bekend, maar daarom niet minder waardevol, is het beeldmateriaal (foto's, affiches, kaarten...) dat de bibliotheek bewaart, waaronder een unieke collectie prentkaarten.

Voor de tentoonstelling werden een 150-tal kaarten geselecteerd. Ongeveer de helft toont mensen en hun omgeving in Brugge. Jaak Rau, eminent kenner van de Brugse iconografie, gaf advies. De overige kaarten geven een beeld van West-Vlaanderen. De geschiedenis van de prentkaart wordt ook kort toegelicht aan de hand van voorbeelden uit de collectie van de Provinciale Bibliotheek.

Wie een kijkje wil nemen in het verleden is vriendelijk uitgenodigd. De tentoonstelling loopt van zaterdag 12 april tot zaterdag 10 mei en is toegankelijk tijdens de openingstijden van de bibliotheek (maandag– donderdag van 9-17u00, vrijdag van 9-20u00 en op zaterdag van 9 tot 12u30. De toegang is gratis.

Tijdens het Erfgoedweekend kan de tentoonstelling ook bezocht worden op zaterdagmiddag 26 april van 14 tot 18 uur en op zondag 27 april van 10 tot 18 uur.

In het weekend van 26-27 april gaat het erfgoedweekend opnieuw door. In de 5 Vlaamse provincies stellen heel wat instanties hun deuren open rond het thema *op reis*. Dit thema wordt heel veelzijdig benaderd. Het kan zowel gaan om producten en goederen die hun thuisbasis verlaten en geleidelijk aan ingang vinden op andere plaatsen. Ook mensen verlaten hun eigen omgeving en trekken er om velerlei redenen op uit. Dit resulteert in massa's reisverslagen, reisdocumenten en uitrusting om deze trips tot een goed einde te brengen. Ook de transportmiddelen evolueren samen met dit reisgedrag.... Heel wat mogelijkheden dus om dit thema boeiend uit te werken en minstens evenveel redenen om tijdens die twee dagen erop uit te trekken en een aantal activiteiten te bezoeken.

In eigen streek gaan heel wat activiteiten door (79 in West-Vlaanderen!). Als smaakmakertje vermelden we hier het kadaster in Brugge. Daar laten ze ons, via hun kadasterdocumentatie, op verrassende wijze reizen naar de tijd van de Duitse bezettingen, Napoleon en zelfs tot in het Mesopotamië van 6000 jaar terug. Ze belichten enkele (verdwenen) Brugse gebouwen en houden even stil bij de evolutie van een hofbouwbedrijf in de Brugse rand. De bezoeker kan ook kennismaken met het nationale eigenaarsbestand. Op eenvoudige vraag toveren ze de opgave van jouw eigendommen op het scherm.

In de Brugse cultuurbibliotheek loopt de tentoonstelling 'reizen op Romeinse wegen'. In de leeszaal wordt een tentoonstelling gehouden over 'Reizen op Romeinse wegen'. Er is een powerpointpresentatie en een brochure over het onderwerp. Blikvanger is de *Tabula Peutingeriana*. De bibliotheek beschikt over drie originele edities van deze Romeinse wegenkaart uit de 4de eeuw.

Deze activiteiten vind je op de heel verzorgde en overzichtelijke website www.erfgoedweekend.be of in de sinds 7 april beschikbare brochure.

UITBREIDING ARCHIEF: 18DE EN 19DE EEUWSE DOCUMENTEN OVER GEMENE WEIDE *DE LAERE*

Enkele leden van de kring maakten er mij attent op dat er tijdens een antiquariaatsveiling ook een lot over Oostkamp onder de hamer kwam. Na een korte beraadslaging onder bestuursleden en een onderzoek tijdens de kijkdagen, werd besloten om te proberen het betreffende lot aan te schaffen. En onze opzet is geslaagd!

Het gaat om een redelijk omvangrijk archief dat vooral stukken bevat uit de 2de helft van de 18de en het begin van de 19de eeuw. Het zijn een 80- tal handgeschreven documenten (akten, rekeningen, landmeterverslagen en één plan met bijhorende legger uit 1787) i.v.m. eigendommen (hofsteden, landerijen, bossen) van jonker Guillaume van den Bogaerde, Heer van Merelbeke, gelegen te Oostkamp. De meeste stukken behandelen de streek van de "gemeene weede genaemt de Laere". De zoon van Jonker Guillaume van den Bogaerde, Balthazar, was burgemeester van Oostkamp in het begin van de 19de eeuw.

Het belang van dit archief voor de studie van de Oostkampse geschiedenis is tamelijk groot. Het is immers zeer compleet en geeft de evolutie weer van een stukje Oostkamp dat tot nu toe nog tamelijk onbekend was. Indien er al mensen waren die wisten dat Oostkamp, naast Assebroek met zijn 'Gemene Weiden', Oedelem met de 'Loweiden' en het 'Beverhoutsveld' en Ruddervoorde – Zwevezele met zijn Vrijgeweid, ook een gemene weide had, dan was de geschiedenis ervan zeker nog een blinde vlek in onze lokale geschiedenis.

Ook voor de mensen die zich bezig houden met familiekunde is het een rijke bron omdat de verschillende akten verwijzen naar Oostkampse families.

VOLKSCULTUUR EN HEEMKUNDE IN DE LIFT

Het verenigingsleven dat de traditionele volkscultuur beoefent, heem- en familiekuude, volkssporten, archeologie en streeksgastronomie, zit in de lift. Een onderzoek van het Vlaamse Centrum voor Volkscultuur telt 1 500 verenigingen, samen staan ze voor honderdduizenden leden. Die verenigingen zijn vaak jong en de helft onder hen groeit.

De vergrijzing van de maatschappij blijkt voor de volkscultuur een troef. Meer vijftigplussers zijn hoogopgeleid, door arbeidsherverdeling en (vervroegd) pensioen hebben ze tijd, en met de leeftijd groeit de interesse in het eigen verleden.

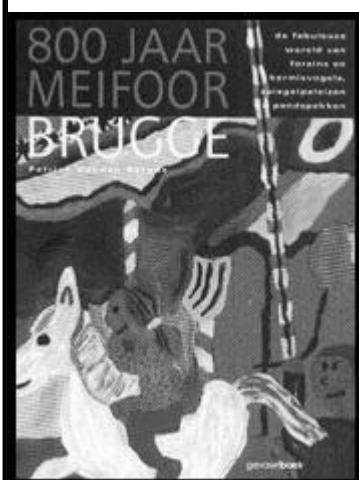
Disciplines als familiekuude en stamboomonderzoek worden populair. Ook in de buurlanden, de Nederlandse Genealogische Vereniging had 5 000 leden in 1981, 11 000 vandaag.

Vier op de tien verenigingen zijn na 1985 opgericht. Ze werken erg lokaal, zeventig procent specialiseert zich in de eigen gemeente, en ze zoeken wat de VUB-cultuursocioloog Eric Corijn bestempelt als 'de lijfgeur van de eigen plek'. Volkscultuur blijft een zaak voor grijzende mannen, een kwart van de bestuursleden is ouder dan 65. Hun opvolging is niettemin ruim verzekerd.

Evenveel mensen houden zich nu in verenigingsverband bezig met familiekuude, heemkuude en wat vroeger volkskuude heette, als met basket, volley en andere ploegsporten (behalve voetbal). Sportverenigingen gelden als de sterkste groeiers van het verenigingsleven. Naast heemkuude, blijkt nu.

bron: De Standaard, 4-5 januari 2003.

800 JAAR MEIFOOR BRUGGE

Patrick Vanden Berghe, onze penningmeester, zet met de publicatie van *800 jaar meifoor Brugge* duidelijk de traditie van Jeroom verder.

Diverse auteurs hebben reeds de opkomst en het verval van Brugge als handelscentrum onderzocht, maar 800 jaar Meifoor Brugge is het eerste boek dat de volledige geschiedenis van de meifoor beschrijft. Officieel erkend in 1200 trok de Bruggemarkt snel speellieden van diverse pluimage, die in de aanwezigheid van kopers en verkopers de kans zagen een stuiver bij te verdienen. Terwijl binnenlandse en buitenlandse handelaars in de stadshallen kostbare producten verhandelden, ontstond op de Brugse markten en pleintjes in een parallel circuit: acrobaten, wondermensen, kwakzalvers en rondreizende toneelgezelschappen boden ontspanning in harde tijden.

Langzaam nam het amusement de rol van de economie over en werd de jaarmarkt een foor waar vooral de nadruk kwam te liggen op vreugde en vertier. Maar het foorplein is steeds een spiegel van de maatschappij gebleven. In de 19de eeuw, die bol stond van de technische en mechanische ontwikkelingen, kon ook de Brugse kermisbezoeker zich vergapen aan proeven van optische illusie en fysica en vertoeven in de wonderlijke wereld van elektriciteit en cinematografie. In anatomische musea en rareitskabinetten nam hij kennis van nieuwe ontdekkingen en uitvindingen op medisch vlak. In het boek wordt ook veel aandacht besteed aan de komst van de eerste rondreizende bioscopen, waar de foorbezoeker een glimp kreeg van een wereld die hij niet kende. Via de glimmende carrousel en spectaculaire roetsjbanen uit de Belle Epoque wordt de brug gelegd naar de moderne foor waar decennialang circussen en fenomenen massa's volk trokken.

Het boek telt 216 bladzijden en bevat talloze archieffoto's en documenten in kleur en zwart/wit. Het wordt uitgegeven door uitgeverij Gevaert te Zwevezele. Het werk kost 39,50 euro (excl. verzendingskosten) en is nog tegen de voorintekeningprijs (29,50 euro) te bestellen bij de auteur tot 28 april 2003. Patrick Vanden Berghe kan je bereiken op 0485/76 07 35.

ARCHEOLOGISCHE WERKDAG *BLAUW KASTEEL* ZATERDAG 10 MEI 2003

Op zaterdag 10 mei 2003 is het verzamelen geblazen voor onze archeologische werkdag op het *Blauw Kasteel*. Zoals steeds breng je zelf je materiaal mee (laarzen, schop, schopje, ev. lunchpakket...).

Als 'opwarmertje' krijgen de medewerkers een rondleiding van \pm 1uur (09u00-10u00). Daarna kunnen we aan de slag. We werken tot 12u00 en vervolgens van 13u00-17u00.

Gelieve vooraf je deelname te bevestigen bij Sebastian Vande Ginste (050) 84 13 16 of sebastian.vandeginste@compaqnet.be

NOTEER ALVAST IN JE AGENDA:

ZATERDAG-ZONDAG 26-27 APRIL 2003
ERFGOEDWEEKEND

ZATERDAG 10 MEI 2003, 09u00-17u00
ARCHEOLOGISCHE WERKDAG *BLAUW KASTEEL*

ZATERDAG-ZONDAG 17-18 MEI 2003
CULTUURBEURS RUDDERVOORDE

SPEUREN NAAR SPOREN UIT DE TACHTIGJARIGE OORLOG

Oost- en West-Vlaanderen willen de verdedigingswerken uit de Tachtigjarige Oorlog (1568-1648) weer een duidelijke plaats in het landschap geven. Veel omwallingen, schansen en redouten zijn weggeploegd in akkers of ondergemetseld in wegen, waardoor de mensen vaak niet eens meer weten dat er ergens restanten liggen van die onafhankelijkheidsstrijd tussen de paapsen (de aanhangers van de Staten-Generaal) en de Spanjaarden. Het project vloeit voort uit het grensoverschrijdende Kreekenherstelplan uit 1997. Daarin staat dat elementen uit de Tachtigjarige Oorlog kenmerkend zijn voor de streek en dat de overheid inspanningen moet doen om die te behouden....

Alleen in Oost- en West-Vlaanderen herbergt het landschap naar schatting 44 verdedigingswerken en 8 historische linies. Maar aangezien die inventaris grotendeels gebaseerd is op bestaande boeken en documenten kan dat aantal nog gevoelig toenemen. Nederland staat wat dat betreft al een stuk verder. Zo weet de provincie Zeeland al precies dat er in Zeeland meer dan honderd forten, schansen en redouten terug te vinden zijn langs meerdere linies.

De restanten zijn te situeren in een brede strook tussen de noordelijke lijn die loopt van Retranchement via Sluis, Sas van Gent en Hulst richting Antwerpen en de zuidelijke lijn boven de autoweg N49 van Knokke via Damme naar Antwerpen. Dat de strook redelijk gelijk loopt met de huidige Belgisch-Nederlandse grens is geen toeval.... West-Vlaanderen is alvast begonnen delen van de verdedigingswerken aan te pakken. Zo is in Damme de typisch stervormige omwalling al gedeeltelijk hersteld. Op korte termijn staan ook de forten Beieren in Koolkerke, Isabella in Knokke-Heist en Sint-Frederik op de agenda....

Zowel West-Vlaanderen als Zeeland denken er sterk aan de schatten van de Tachtigjarige Oorlog toeristisch uit te spelen.... West-Vlaanderen denkt concreet aan fiets- en wandelroutes.

bron: De Morgen, 19 december 2002.

CULTUURBEURS OP 17 EN 18 MEI 2003

De Gemeentelijke Cultuurraad organiseert opnieuw een Cultuurbeurs als opener van de Cultuur 14-daagse 2003.

Op zaterdag 17 mei van 15 tot 20 uur en op zondag 18 mei van 10 tot 17 uur kan men in de feestzaal van de Vrije Basisschool te Ruddervoorde (Torhoutsestraat 35) een uitgebreide waaier van verenigingen aantreffen. Men biedt immers de kans aan iedere vereniging om zich voor te stellen aan het grote publiek. Uiteraard zijn wij er met onze kring ook vertegenwoordigd. We proberen om de mensen een idee te geven van wat onze kring doet en uiteraard is er de mogelijkheid om onze publicaties aan te kopen.

Om het geheel wat op te vrolijken hebben we gezorgd voor enkele originele volksspelen. Steun de kring, breng ons een bezoek en test je kunnen op één van de spelen!